

Heikki Taulu

30.10.2024

Dnro 001/81/2024

Eduskunta
Sosiaali- ja terveysvaliokunta
StV@eduskunta.fi

Asiantuntijakuuleminen maanantaina 11.11.2024 klo 13.00

HE 135/2024 vp Hallituksen esitys eduskunnalle työttömyysturvalain ja työttömyysetuuksien rahoituksesta annetun lain 4 ja 8 §:n muuttamiseksi

Akava kiittää mahdollisuudesta lausunnon antamiseen otsikon asiassa.

Akava ei kannata työllistymistä edistävien palveluiden ajalta maksettavien korotusosien poistamista. Nykyään työllistymissuunnitelmassa sovitujen palveluiden ajalta voidaan maksaa peruspäivärahaan ja työmarkkinatukeen korotusosa ja ansiopäivärahaan korotettu ansio-osa enintään 200 päivältä. Peruspäivärahassa ja työmarkkinatuessa korotusosan suuruus on n. 5,3 euroa päivässä eli n. 114 euroa kuukaudessa. Ansiopäivärahassa ansio-osan korotuksen suuruus on 10 % päivälön ja perusosan erotuksesta, esimerkiksi 5000 euron kuukausipalkan perusteella maksettavaa täyttä ansiopäivärahaa korotusosan poistaminen pienentää 337 eurolla kuukaudessa. Näistä korotuksista luopuminen vähentää kannustimia palveluihin osallistumiseen.

Esityksessä todetaan, että korotusosien vaikutuksesta työnhakijoiden kannustimiin ei ole julkaistu tutkimustietoa, mutta että on oletettavaa, että korotusosilla kuitenkin on vaikutusta työnhakijoiden osallistumisaktiivisuuteen. Kyseessä ei ole kovin suuri heikennys, mutta yhdistettynä hallituskaudella jo päätettyihin ja toteutettuihin työttömyysturvan leikkauksiin tämä kuitenkin omalta osaltaan jälleen heikentää työttömänä olevien toimeentuloa ja vieläpä aktiivisuuden kannusteita vähentäen.

Vuonna 2023 ansioturvaa työllistymistä edistävien palveluiden ajalta maksettiin 160 miljoonaa euroa, josta korotetun ansio-osan osuus oli n. 11,7 miljoonaa euroa. Perusturvan osalta vastaavat luvut ovat 585 miljoonaa euroa ja 24 miljoonaa euroa. Etuuskulujen arvioidaan muutoksen seurauksena pienentyvän yhteensä n. 37 miljoonalla eurolla. Julkinen talous vahvistuu arvion mukaan n. 26 miljoonalla eurolla ja verotulot vähenevät reilulla 10 miljoonalla eurolla. Täysimääräisenä muutokset toteutuisivat vuodesta 2026 alkaen.

Akava ry:n puolesta

Heikki Taulu
ekonomisti